

Inicijativa ALAC:

Transparentnost Srbija uputila je ministru privrede inicijativu u vezi sa brojem predstavnika države u skupštinama akcionara preduzeća u državnom vlasništvu.

Više građana zaposlenih u preduzećima u državnom vlasništvu obraćalo sa Antikorupcijskom svetovalištu TS sa tvrdnjama da se broj predstavnika države u upravljačkim telima preduzeća određivao tokom dužeg niza godina u broju koji prevazilazi potrebe, a radi zadovoljenja partijskih interesa ili ličnih potreba. TS je pokušala da sazna da li postoji jedinstven sistem i državna politika za određivanje broja članova skupština akcionara takvih preduzeća.

U prvom koraku smo pokušali da saznamo na koji način se određuje broj članova tih tela skupština i koliki je broj predstavnika Republike Srbije u skupštinama akcionara preduzeća koja su u potpunosti ili delimično u vlasništvu Republike Srbije. Od Ministarstva privrede dobili smo odgovor da ne raspolaže evidencijom o broju članova i sugestiju da se za traženi podatak obratimo Vladi Republike Srbije.

Od Vlade Srbije dobili smo, međutim, odgovor da ni Vlada ne poseduje dokumente koji bi sadržali informaciju o broju članova skupština akcionara preduzeća čiji je osnivač Republika Srbija, kao ni evidenciju koliko članova skupština akcionara imaju pojedina preduzeća i koliko od tog broja imenuje Vlada Srbije. U direktnom kontaktu sa zamenicom generalnog sekretara Vlade Srbije ukazano nam je da bi takvu evidenciju moralo da ima Ministarstvo privrede.

S obzirom na to da su nas dva državna organa u potrazi za ovom osnovnom informacijom, odnosno evidencijom, upućivali jedan na drugog, odlučili smo da pokrenemo inicijativu da se uspostavi i učini javno dostupnom ovakva evidencija. To bi bio prvi korak ka uspostavljanju jasnog sistema na osnovu kojeg bi se utvrdilo koliko članova skupština akcionara pojedina preduzeća čiji je osnivač Republika Srbija treba da imaju, odnosno koliko predstavnika imenuje Republika Srbija.

U drugom koraku, ako se potvrde saznanja koja imamo, a prema kojima postoje značajne razlike u broju članova skupština koje se ne mogu objasniti veličinom samih preduzeća (npr. ukupan broj zaposlenih u njima), niti drugim lako uočljivim faktorima, naš predlog je da se utvrdi jasna državna politika, koja bi bila primenjena u budućim slučajevima osnivanja takvih preduzeća. U meri u kojoj je to moguće i racionalno, ta nova politika bi se mogla primeniti i na postojeća preduzeća u državnom vlasništvu. Najbolje bi bilo kada bi se jednom usaglašena politika države utvrdila u obavezujućem pravnom aktu, kako bi bila manje podložna dnevnim političkim interesima.

Prilog: Dopis ministru privrede, odgovor Generalnog sekretarijata Vlade Srbije, odgovor Ministarstva privrede, mejl upućen zamenici generalnog sekretara Vlade Srbije

Република Србија

Министарство привреде

министар Горан Кнежевић

Предмет: иницијатива у вези са скупштинама акционара предузећа у државном власништву

Поштовани господине министре,

организација Транспарентност Србија је у протеклом периоду, пратећи поштовање законских обавеза од стране предузећа у власништву Републике Србије, уочила неке појаве које су проблематичне, како са становишта јединства правног система, тако и ефикасног и економичног управљања јавним ресурсима. С обзиром на то да је Влада Србије прокламовала политику ефикасног и професионалног управљања јавним предузећима и предузећима у државном власништву, и да је министарство којим руководите орган државне управе који у овој области има и регулаторна и наздорна овлашћења, позивамо Вас да наводе из ове иницијативе размотрите и предузмете кораке ка расветљавању и решавању проблема на које указујемо.

Пошто нам се више грађана запослених у предузећима у државном власништву обрађало са тврдњама да се број представника државе у управљачким телима предузећа одређивао током дужег низа година у броју који превазилази потребе, а ради задовољења партијских интереса или личних потреба, покушали смо да сазнамо да ли постоји јединствен систем и државна политика за одређивање броја чланова скупштина акционара таквих предузећа.

У првом кораку смо покушали да сазнамо на који начин се одређује број чланова тих тела скупштина и колики је број представника Републике Србије у скупштинама акционара предузећа која су у потпуности или делимично у власништву Републике Србије. Од Министарства привреде добили смо одговор да не располаже евиденцијом о броју чланова и сугестију да се за тражени податак обратимо Влади Републике Србије.

Од Владе Србије добили смо, међутим, одговор да ни Влада не поседује документе који би садржали информацију о броју чланова скупштина акционара предузећа чији је оснивач Република Србија, као ни евиденцију колико чланова скупштина акционара имају поједина предузећа и колико од тог броја именује Влада Србије. У директном контакту са заменицом генералног секретара Владе Србије указано нам је да би такву евиденцију морало да има Министарство привреде.

С обзиром на то да су нас два државна органа у потрази за овом основном информацијом, односно евиденцијом, упућивали један на другог, смтрамо да би, пре евентуалног алармирања јавности, било целисходно да покренемо иницијативу да се успостави и учини јавно доступном оваква евиденција. То би био први корак ка успостављању јасног система на основу којег би се утврдило колико чланова скупштина акционара поједина предузећа чији је оснивач Република Србија треба да имају, односно колико представника именује Република Србија.

Уредна евиденција о томе колико има заступника интереса државе у овим предузећима, ко су и колики им је мандат предуслов је било каквог надзора над њиховим радом. Колико је значајно да такав надзор постоји говори свакодневне вести о томе да је нерационално управљање предузећима у државном власништву у протеклим годинама и деценијама било један од главних генератора великог дефицита буџета.

У другом кораку, ако се потврде сазнања која имамо, а према којима постоје значајне разлике у броју чланова скупштина које се не могу објаснити величином самих предузећа (нпр. укупан број запослених у њима), нити другим лако уочљивим факторима, наш предлог је да се утврди јасна државна политика, која би била примењена у будућим случајевима оснивања таквих предузећа. У мери у којој је то могуће и рационално, та нова политика би се могла применити и на постојећа предузећа у државном власништву. Најбоље би било када би се једном усаглашена политика државе утврдила у обавезујућем правном акту, како би била мање подложна дневним политичким интересима.

Срдачан поздрав,

за Транспарентност Србија

програмски директор

Немања Ненадић

Београд, 21. фебруара 2017.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
В Л А Д А
- Генерални секретаријат -
61 број: 07-8238/2016
22. септембар 2016. године
Београд

ТРАНСПАРЕНТНОСТ СРБИЈА

БЕОГРАД
Ул. Палмотићева бр. 31

Поступајући по вашем Захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, који се односи на „информације и копије докумената:

- Информација о томе да ли орган власти поседује информације о броју чланова скупштина акционара предузећа чији је оснивач Република Србија (по појединим предузећима).
- Копије евиденције или других докумената из тачке 1. овог захтева, из којих се може видети колико чланова скупштине акционара имају поједина предузећа и колико тих чланова именује Влада Србије.

овим путем вас обавештавамо да не поседујемо документе који садрже тражену информацију.

С поштовањем,

ЗАМЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА

Тамара Стојчевић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ
Број: 3-00-97/2016-02
19. септембар 2016. године
Београд

МИША БОЈОВИЋ
ТРАНСПАРЕНТНОСТ СРБИЈА

Палмотићева 31/III
11000 Београд

**Предмет: Достављање одговора на захтев за информацију
од јавног значаја број 3-00-97/2016-02 од 06. септембра 2016. године**

Поштовани,

Поводом Вашег захтева за информације од јавног значаја и заштити података о личности број: 3-00-97/2016-02 од 6. септембра 2016. године, којим сте тражили информације о томе да ли орган власти поседује информације о броју чланова скупштина акционара предузећа чији је оснивач Република Србија (по појединим предузећима) и копије евиденције или других докумената Вашег захтева, из којих се може видети колико чланова скупштине акционара имају поједина предузећа и колико тих чланова именује Влада Републике Србије, обавештавамо вас како следи:

Министарство привреде не располаже евиденцијом о броју чланова скупштине акционара предузећа чији је оснивач Република Србија. Подаци о акционарима јавно су доступни на интернет презентацији Централног регистра депоа и клиринга хартија од вредности.

У вези са члановима скупштина акционара које именује Влада Републике Србије, подносилац захтева за приступ информацијама од јавног значаја може да се обрати Влади Републике Србије.

ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ

Снежана Црнојевић

Поштована госпођо Стојчевић,

У вези са нашим разговором од пре неколико дана, а поводом одговора ГС Владе Србије на захтев за приступ информацијама којим смо тражили податке о броју чланова скупштина акционара предузећа чији је оснивач Република Србија, у прилогу достављам одговор који смо добили од Министарства привреде по истом захтеву.

Како можете видети, Министарство привреде, у одговору који је дао после усвајања Закона о министарствима, изричито тврди да не поседује информације о броју чланова скупштина акционара појединих предузећа у државном власништву. Ако такве податке не поседује ни ГС Владе Србије, оправдано се може поставити питање на основу чега ово министарство и Влада знају колико чланова скупштине акционара треба да именују. Наравно, ова евиденција би била од велике користи и да се утврде евентуалне непогичности у оснивачким одлукама тих предузећа (нпр. несразмерно велики број чланова скупштине акционара), које са собом носе и одређене јавне расходе.

Срдачан поздрав,

Немања Ненадић
Програмски директор